Nr. înregistrare: RGST-R003-ALE-006-00016
Data: 18.11.2026

Către: Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului şi Solidarităţii Sociale
În atenţia: domnului Petre-Florin Manole, ministrul muncii, familiei, tineretului şi solidarităţii sociale
Transmis la: dezbateri@mmuncii.gov.ro

Ref.:

Punct de vedere al Alianţei Lucrătorilor din Energie (A.L.E.) privind proiectul de Ordonanţă de urgenţă pentru modificarea şi completarea Legii nr. 108/1999 pentru înfiinţarea şi organizarea Inspecţiei Muncii

Domnule ministru,

Sindicatul Alianţa Lucrătorilor din Energie (A.L.E.) vă transmite punctul său de vedere asupra proiectului publicat în consultare publică la 17.11.2026, în termenul stabilit (17–26.11.2026) şi în temeiul art. 7 alin. (4) din Legea nr. 52/2003 privind transparenţa decizională în administraţia publică, republicată.

Amendamentele concrete şi motivarea lor sunt cuprinse în Anexă.

1. De ce se pronunţă A.L.E.

Organizaţiile sindicale „apără drepturile membrilor lor … în faţa instanţelor judecătoreşti, organelor de jurisdicţie, a altor instituţii sau autorităţi ale statului” (art. 28 alin. (1) din Legea nr. 367/2022 privind dialogul social).

În acest scop pot „întreprinde orice acţiune”, la cererea scrisă a membrilor (alin. (2)), şi au calitate procesuală activă (alin. (3)).

Inspecţia Muncii este autoritatea în faţa căreia acest drept se exercită cel mai des.

În relaţia cu inspectoratele teritoriale de muncă, sindicatul:

- sesizează încălcările legislaţiei muncii, în nume propriu sau în numele membrilor;
- depune, în format electronic, copia dosarului de reprezentativitate (art. 56 alin. (6) din Legea nr. 367/2022);
- depune şi înregistrează contractul colectiv de muncă la nivel de unitate (art. 110 alin. (1) lit. a));
- sesizează inspectoratul în vederea concilierii conflictului colectiv de muncă (art. 130 lit. a));
- semnalează imixtiunile în activitatea sindicală, pe care le constată Inspecţia Muncii (art. 7 alin. (4)).

Convenţia OIM nr. 81, la care Legea nr. 108/1999 face trimitere în art. 1 alin. (4), cere autorităţii competente să promoveze colaborarea dintre inspectori şi lucrători sau organizaţiile lor (art. 5 lit. b)) şi să trateze ca absolut confidenţială sursa oricărei sesizări (art. 15 lit. c)).

Orice schimbare a modului în care Inspecţia Muncii primeşte şi transmite documente priveşte, aşadar, direct dreptul nostru de reprezentare.

2. Poziţia generală

Susţinem digitalizarea activităţii Inspecţiei Muncii şi, în mod special, prelungirea la 3 ani a termenului de prescripţie pentru munca nedeclarată.

Constatăm însă că proiectul construieşte Spaţiul privat virtual al Inspecţiei Muncii (SPV-IM) ca pe un canal între inspecţie şi angajator.

Organizaţia sindicală, care sesizează şi reprezintă salariaţii, nu apare în proiect: nu are o poziţie proprie în SPV-IM, nu primeşte nicio informaţie despre rezultatul controlului declanşat de sesizarea ei şi nu are garanţia că membrii pe care îi reprezintă rămân anonimi faţă de angajator.

Fără aceste informaţii, dreptul de a acţiona în numele membrilor, inclusiv în justiţie, rămâne teoretic.

Amendamentele noastre corectează această asimetrie fără a schimba arhitectura proiectului.

3. Cum sunt afectate drepturile membrilor noștri, ca salariați

Tabelul de mai jos prezintă aprecierea A.L.E. asupra efectului fiecărei măsuri din proiect asupra drepturilor individuale ale salariaților, așa cum este redactat proiectul, fără amendamentele propuse.

Dreptul salariatului	Efectul proiectului	Explicație
Protecția împotriva muncii nedeclarate (art. 16 alin. (1) și art. 260 alin. (1) lit. e)–e^3) din Codul muncii)	**Îmbunătățit, cu limite**	Prescripția de 3 ani lasă salariatului și sindicatului timp să sesizeze după încetarea raportului de muncă, când presiunea angajatorului dispare. Limite: în lipsa unei norme tranzitorii, faptele încheiate înainte de intrarea în vigoare vor rămâne, cel mai probabil, sub termenul de 6 luni (art. 15 alin. (2) din Constituție). Plata „în plic" a unei părți din salariu nu este acoperită.
Plata cel puțin a salariului de bază minim brut (art. 260 alin. (1) lit. a) din Codul muncii)	**Neschimbat**	Prescripția rămâne de 6 luni, deși salariatul sesizează adesea abia după ce pleacă din unitate.
Confidențialitatea sesizării (art. 18 lit. c) din Legea nr. 108/1999)	**Expus unui risc nou**	O cerere de documente transmisă prin SPV-IM și foarte țintită (pontajul unei singure persoane, documentele unui singur post) poate indica angajatorului cine a sesizat. Proiectul nu conține nicio garanție în acest sens.
Dreptul de a afla ce s-a dispus și de a contesta (art. 20 alin. (2) din Legea nr. 108/1999; art. 28 din Legea nr. 367/2022)	**Neîmbunătățit**	Procesele-verbale se comunică numai entității controlate. Nici salariatul, nici sindicatul care a sesizat nu primesc constatările și măsurile dispuse.
Remedierea rapidă a încălcărilor (art. 19 lit. i) din Legea nr. 108/1999)	**Posibil înrăutățit**	Inspectorul are până la 30 de zile pentru transmiterea procesului-verbal în SPV-IM, la care se adaugă 5 zile lucrătoare până la prezumția de comunicare. Pentru procesul-verbal de control, legea nu prevede azi un termen, iar un termen maxim de 30 de zile riscă să devină practica obișnuită.
Un control efectiv, cu verificarea la fața locului și audierea salariaților (art. 19 lit. a), c) și e) din Legea nr. 108/1999)	**Posibil înrăutățit**	Controlul prin documentele încărcate de angajator poate înlocui în practică verificarea la fața locului. Munca nedeclarată și orele suplimentare neplătite nu apar în documente, ci se constată la locul de muncă și din declarațiile salariaților.
Protecția datelor personale ale salariaților	**Expusă unui risc nou**	Statele de plată, pontajele și documentele medicale din cercetarea accidentelor vor circula prin SPV-IM fără reguli stabilite prin lege privind accesul, scopul și durata păstrării. Pentru camerele video purtate de inspectori, art. 19^1 din Legea nr. 108/1999 conține astfel de reguli.
Accesul la Inspecția Muncii	**Îmbunătățit, condiționat**	SPV-IM poate simplifica transmiterea sesizărilor și primirea răspunsurilor, dar regulile depind integral de un ordin al ministrului care nu există încă.

Dreptul salariatului	Efectul proiectului	Explicație
Drepturile colective: reprezentativitate, contract colectiv, conciliere	**Neatinse**	Proiectul nu prevede folosirea SPV-IM pentru procedurile din Legea nr. 367/2022, deși Nota de fundamentare menționează înregistrarea contractelor colective printre comunicările care se fac azi pe hârtie.

4. Ce solicităm

- recunoașterea organizației sindicale ca utilizator al SPV-IM, în nume propriu și în numele membrilor, cu utilizare facultativă (Anexa, pct. 1–2);
- posibilitatea efectuării prin SPV-IM a procedurilor din Legea nr. 367/2022 care se desfășoară la inspectoratul teritorial de muncă (pct. 3);
- garanții legale pentru confidențialitatea membrilor reprezentați și pentru datele personale ale salariaților (pct. 4–5);
- consultarea partenerilor sociali asupra ordinului de aplicare (pct. 6);
- informarea petentului, inclusiv a organizației sindicale, asupra constatărilor și măsurilor dispuse (pct. 7);
- o dată fixă a comunicării și termene scurte de transmitere a proceselor-verbale (pct. 8–9);
- menținerea controlului la fața locului și ascultarea reprezentantului sindical, la cerere (pct. 10);
- extinderea prescripției de 3 ani la nerespectarea salariului minim, o regulă privind data încetării faptei și o normă tranzitorie (pct. 11–13).

Apreciem, de asemenea, că măsura privind prescripția nu are legătură cu termenele PNRR invocate pentru urgență.

Pentru a nu expune sancțiunile aplicate unor contestații privind îndeplinirea condițiilor art. 115 alin. (4) din Constituție, recomandăm motivarea distinctă a urgenței pentru această măsură sau adoptarea ei prin lege.

În temeiul art. 7 alin. (9) din Legea nr. 52/2003, solicităm organizarea unei întâlniri de dezbatere publică a proiectului.

Rămânem la dispoziția Ministerului pentru clarificări și pentru participarea la elaborarea ordinului de aplicare.

Anexă: Tabelul amendamentelor propuse și motivarea acestora

Cu considerație,

SEMNĂTURA CALIFICATĂ
POPA LIVIU-CORNEL
Vicepreședinte 3
Alianța Lucrătorilor din Energie
Telefon: +40770903710
E-mail: vicepresedinte3@sindicat-ale.ro
Web: www.sindicat-ale.ro

18.11.2026 · 07:12:10 · UTC+02:00

Nr. înregistrare: RGST-R003-ALE-006-00016
Data: 18.11.2026

ANEXĂ
Tabelul amendamentelor propuse de A.L.E. și motivarea acestora

la proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii (publicat în consultare publică la 17.11.2026)

Nr.	Text proiect	Text propus de A.L.E.	Motivare
1.	Art. unic pct. 1 – art. 6 alin. (3^3): „(3^3) Prin Spațiul privat virtual al Inspecției Muncii (SPV-IM) persoanele fizice și juridice pot transmite și primi documente, circumscrise domeniului de activitate și competență al Inspecției Muncii.”	„(3^3) Prin Spațiul privat virtual al Inspecției Muncii (SPV-IM) persoanele fizice și juridice pot transmite și primi documente, circumscrise domeniului de activitate și competență al Inspecției Muncii. **Organizațiile sindicale pot utiliza SPV-IM în nume propriu și în numele membrilor lor, în condițiile art. 28 din Legea nr. 367/2022 privind dialogul social, iar reprezentanții angajaților/lucrătorilor, pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 59 din aceeași lege.**”	Art. 28 alin. (1)–(2) din Legea nr. 367/2022 dă organizațiilor sindicale dreptul de a apăra drepturile membrilor în fața autorităților statului și de a întreprinde orice acțiune în acest scop, la cererea scrisă a membrilor. Art. 59 lit. b) dă reprezentanților angajaților dreptul de a sesiza inspectoratul teritorial de muncă. Formularea generală „persoane juridice” nu clarifică dacă sindicatul poate acționa prin SPV-IM în numele membrilor. Ordinul de aplicare ar putea limita accesul la documentele proprii ale titularului contului. Precizarea în lege previne această interpretare și dă efect art. 5 lit. b) din Convenția OIM nr. 81 (colaborarea inspecției cu lucrătorii sau organizațiile lor).
2.	– (alineat nou)	„(3^5) **Utilizarea SPV-IM de către persoanele fizice care nu au calitatea de angajator, de către organizațiile sindicale și de către reprezentanții angajaților/lucrătorilor este facultativă. Sesizările, cererile și documentele transmise prin celelalte mijloace prevăzute de lege se primesc, se înregistrează și se soluționează în aceleași condiții.**”	Proiectul instituie obligația de înrolare doar pentru angajatori. Textul propus confirmă expres că pentru salariați și pentru sindicate SPV-IM rămâne o opțiune, nu o condiție a accesului la Inspecția Muncii. Sindicatele mici și salariații fără semnătură electronică calificată nu trebuie să piardă posibilitatea de a sesiza pe hârtie sau prin e-mail.

ALIANȚA LUCRĂTORILOR DIN ENERGIE
România, jud. Brașov, Mun. Brașov, Calea București, nr. 249 (incinta IATSA), cod poștal: 500299
Telefon: +40 752 796 726, Fax: +40 377 100 777, E-mail: secretariat@sindicat-ale.ro

3.	– (alineat nou)	„(3^6) **Prin SPV-IM se pot efectua, cu efectele depunerii la inspectoratul teritorial de muncă: depunerea copiei dosarului de reprezentativitate prevăzută la art. 56 alin. (6) din Legea nr. 367/2022, transmiterea hotărârii judecătorești prevăzute la art. 56 alin. (8) din aceeași lege, sesizarea în vederea concilierii prevăzută la art. 130 lit. a), sesizarea privind imixtiunile prevăzute la art. 7 alin. (4) și depunerea în vederea înregistrării a contractului colectiv de muncă la nivel de unitate, prevăzută la art. 110 alin. (1) lit. a) din aceeași lege, în cazul documentelor semnate de părți cu semnătură electronică calificată. Dovada înregistrării se emite prin SPV-IM.**”	Nota de fundamentare (pct. 2.2) menționează înregistrarea contractelor colective de muncă printre comunicările care se fac azi pe hârtie sau prin e-mail, dar proiectul nu le include în SPV-IM. Art. 56 alin. (6) din Legea nr. 367/2022 cere deja format electronic pentru copia dosarului de reprezentativitate, iar dovada emisă de ITM este condiție pentru depunerea dosarului la judecătorie (alin. (7)). O dovadă electronică cu dată certă protejează sindicatul în aceste termene. Observație: pentru contractul colectiv, textul trebuie corelat cu art. 110 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 367/2022, care cere contractul „în original”.
4.	– (alineat nou)	„(3^7) **Prevederile art. 18 lit. c) se aplică și comunicărilor efectuate prin SPV-IM. Solicitările de documente adresate entității controlate nu se formulează într-o manieră care să permită identificarea persoanei care a sesizat. Când sesizarea este formulată de o organizație sindicală în numele membrilor săi, identitatea acestora nu se comunică angajatorului fără acordul lor scris.**”	Art. 18 lit. c) din Legea nr. 108/1999 și art. 15 lit. c) din Convenția OIM nr. 81 impun confidențialitatea sursei sesizării. SPV-IM introduce un risc nou: o cerere de documente foarte țintită poate indica angajatorului cine a sesizat. Membrii de sindicat sesizează adesea prin sindicat tocmai pentru a nu fi expuși. Fără această garanție, reprezentarea prin sindicat își pierde rostul protector, iar salariații renunță să sesizeze de teama represaliilor.
5.	– (alineat nou)	„(3^8) **Datele cu caracter personal transmise prin SPV-IM se prelucrează exclusiv pentru exercitarea atribuțiilor Inspecției Muncii, cu respectarea Regulamentului (UE) 2016/679. Accesul la acestea este permis numai personalului cu atribuții în cauza respectivă, iar fiecare acces se înregistrează în sistem.**”	Prin SPV-IM vor circula statele de plată, pontajele și documentele medicale ale salariaților. Pentru înregistrările foto-audio-video, legiuitorul a fixat deja în lege limitarea scopului și trimiterea la Regulamentul (UE) 2016/679 (art. 19^1 alin. (3)–(4) din Legea nr. 108/1999). Aceleași garanții minime trebuie să existe în lege și pentru SPV-IM, nu doar într-un ordin ministerial.

6.	Art. unic pct. 1 – art. 6 alin. (3^4): „(3^4) Procedura de comunicare prin mijloace electronice la distanță și condițiile în care aceasta se realizează, se aprobă prin ordin al Ministrului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, în termen de 90 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență”.	„(3^4) Procedura de comunicare prin mijloace electronice la distanță și condițiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, **după consultarea Consiliului Consultativ Tripartit prevăzut la art. 10 alin. (9) și cu respectarea procedurii prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată,** în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.”	Regulile esențiale ale SPV-IM (cine are acces, cum se autentifică sindicatele, ce documente circulă, cât timp se păstrează) sunt lăsate ordinului. Art. 10 alin. (9) din Legea nr. 108/1999 constituie la nivelul Inspecției Muncii un Consiliu Consultativ Tripartit „cu rol de dialog social”. Consultarea lui asupra ordinului este forma firească de implicare a partenerilor sociali.
7.	Art. unic pct. 2 – art. 20^1 (alineat nou)	„(9) **Când controlul a fost efectuat ca urmare a unei sesizări, Inspecția Muncii comunică petentului, prin SPV-IM sau prin alte mijloace, în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care procesul-verbal de control se consideră comunicat entității controlate, constatările și măsurile dispuse care privesc drepturile salariaților, precum și termenele de îndeplinire. Când petentul este o organizație sindicală, aceasta este informată, după expirarea termenelor, și asupra îndeplinirii măsurilor. Comunicarea se face cu respectarea art. 18 lit. c).**”	Art. 28 alin. (2)–(3) din Legea nr. 367/2022 recunoaște sindicatului dreptul de a acționa, inclusiv în justiție, în numele membrilor, cu calitate procesuală activă. Acest drept nu poate fi exercitat dacă sindicatul nu află ce s-a constatat la propria sesizare. Art. 20 alin. (2) din Legea nr. 108/1999 permite contestarea actelor administrative ale inspectorilor în contencios administrativ, dar fără comunicare termenele sunt greu de urmărit. Comunicarea se face către cel care a sesizat, deci nu dezvăluie angajatorului identitatea sursei.
8.	Art. unic pct. 2 – art. 20^1 alin. (6) teza a doua și alin. (7) teza a doua: „… se consideră a fi comunicat … în termen de 5 zile lucrătoare de la data transmiterii acestuia în SPV-IM.”	„… se consideră comunicat **în a cincea zi lucrătoare de la data transmiterii acestuia în SPV-IM sau la data accesării lui de către destinatar, dacă aceasta este anterioară.**”	Formula „în termen de 5 zile” fixează un interval, nu o dată. De data comunicării depind termenul de plângere (art. 31 alin. (1) din OG nr. 2/2001) și termenele de îndeplinire a măsurilor în favoarea salariaților. O dată certă previne litigiile și permite sindicatului să urmărească termenele.

9.	Art. unic pct. 2 – art. 20^1 alin. (5) şi (8): „... în termen de 30 zile de la data emiterii acestora ...”; „... în termen de cel mult 30 de zile de la data emiterii acestora”.	alin. (5): „... în termen de **cel mult 10 zile** de la data emiterii acestora ...” alin. (8): „Inspectorul de muncă are obligaţia transmiterii în SPV-IM a procesului-verbal de control şi a procesului-verbal de constatare şi sancţionare a contravenţiilor **în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii acestora. În cazul măsurilor prevăzute la art. 19 lit. k) şi al faptelor prevăzute la art. 260 alin. (1) lit. e)–e^3) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, transmiterea se face în ziua emiterii.**”	Pentru un sistem electronic, un termen de 30 de zile nu este justificat tehnic. Fiecare zi de întârziere amână îndeplinirea măsurilor dispuse în favoarea salariaţilor (de exemplu, plata drepturilor sau încheierea contractului de muncă). Pericolul grav şi iminent şi munca nedeclarată impun transmiterea imediată.
10.	Art. unic pct. 3 – art. 21 (alineat nou)	„(2^1) **Utilizarea SPV-IM nu înlocuieşte verificarea la faţa locului şi audierea salariaţilor în cazul sesizărilor privind primirea la muncă fără forme legale, timpul de muncă sau securitatea şi sănătatea în muncă. La cererea organizaţiei sindicale care a formulat sesizarea, inspectorul de muncă ascultă reprezentantul desemnat al acesteia.**”	Faptele pentru care proiectul prelungeşte prescripţia (art. 260 alin. (1) lit. e)–e^3) din Codul muncii) şi orele suplimentare neplătite nu apar în documentele încărcate de angajator. Ele se constată la locul de muncă şi din declaraţiile salariaţilor (art. 19 lit. a), c) şi e) din Legea nr. 108/1999). Ascultarea reprezentantului sindical aduce în control informaţiile pe care sindicatul le are din relaţia cu membrii şi dă efect art. 5 lit. b) din Convenţia OIM nr. 81.
11.	Art. unic pct. 5 – art. 25 alin. (2): „... pentru faptele contravenţionale prevăzute la art. 260 alin. (1) lit. e), e1), e2) şi e3) din Legea nr. 53/2003 ... se prescrie în termen de 3 ani de la data săvârşirii faptei.”	„... pentru faptele contravenţionale prevăzute la art. 260 alin. (1) lit. **a),** e), e^1), e^2) şi e^3) din Legea nr. 53/2003 ... se prescrie în termen de 3 ani de la data săvârşirii faptei.”	Nerespectarea salariului de bază minim brut garantat în plată are aceeaşi logică cu munca nedeclarată: salariatul o sesizează adesea abia după plecarea din unitate, iar sindicatul are nevoie de timp pentru a strânge probele de la membri. Termenul general de 6 luni (art. 13 alin. (1) din OG nr. 2/2001) lasă în practică aceste fapte nesancţionate. Art. 13 alin. (4) din OG nr. 2/2001 permite termene speciale prin lege.
12.	Art. unic pct. 5 – art. 25 (alineat nou)	„(4) **În sensul alin. (3), fapta se consideră încetată la data la care persoana în cauză a încetat să**	Data încetării unei contravenţii continue este frecvent disputată.

		presteze munca în condițiile care constituie contravenția."	Pentru construcțiile fără autorizație, ÎCCJ a trebuit să tranșeze problema printr-un recurs în interesul legii (Decizia nr. 16/2020). O regulă expresă previne practica neunitară și dă certitudine salariatului și sindicatului asupra termenului.
13.	– (articol nou în ordonanța de urgență)	„Art. II – **Termenul de prescripție prevăzut la art. 25 alin. (2) din Legea nr. 108/1999, astfel cum a fost modificat prin prezenta ordonanță de urgență, se aplică faptelor săvârșite după data intrării în vigoare a acesteia, precum și contravențiilor continue a căror săvârșire nu a încetat la această dată.**"	Art. 15 alin. (2) din Constituție permite retroactivitatea doar pentru legea contravențională mai favorabilă. CCR a reținut, în materie penală, că prescripția ține de dreptul material (Decizia nr. 1092/2012). Fără o normă tranzitorie, aplicarea termenului de 3 ani unor fapte anterioare ar fi contestată, iar sancțiunile aplicate ar putea fi anulate. O regulă clară protejează eficiența măsurii.
14.	Observații de tehnică legislativă	a) art. unic pct. 2: „art. 201" se va scrie „art. 20^1"; b) art. unic pct. 3 și pct. 5: textele noi se redau între ghilimele, cu numerotarea standard a alineatelor; c) art. unic pct. 5 – art. 25 alin. (1): recomandăm păstrarea sferei actuale de competență („personalul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, al direcțiilor de muncă și protecție socială și al inspectoratelor teritoriale de muncă"), completată cu Inspecția Muncii, sau explicarea reformulării în Nota de fundamentare; d) Nota de fundamentare, pct. 3.3 și 6.2: se vor completa cu impactul asupra drepturilor salariaților (protecția datelor, confidențialitatea sesizărilor, dreptul la apărare în procedura contravențională) și cu consultarea partenerilor sociali.	Erorile de tehnică legislativă pot genera interpretări divergente. Reformularea competenței prevăzute la art. 25 alin. (1) nu este explicată în Nota de fundamentare. Pct. 3.3 din Nota de fundamentare afirmă că proiectul nu are impact asupra drepturilor fundamentale, deși reglementează prelucrarea datelor salariaților și procedura contravențională.